

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

доц. д-р Венцислав Велев

УниБИТ - катедра „КИН “ ; научен секретар на ИНИОУЗКИН

Докладът е част от реализацията на проект „Авторскоправна политика на библиотечните и културни институции“ - Договор № ДФНИ – К01/0002 от 21.11.2012 г. с ФНИ на МОМН

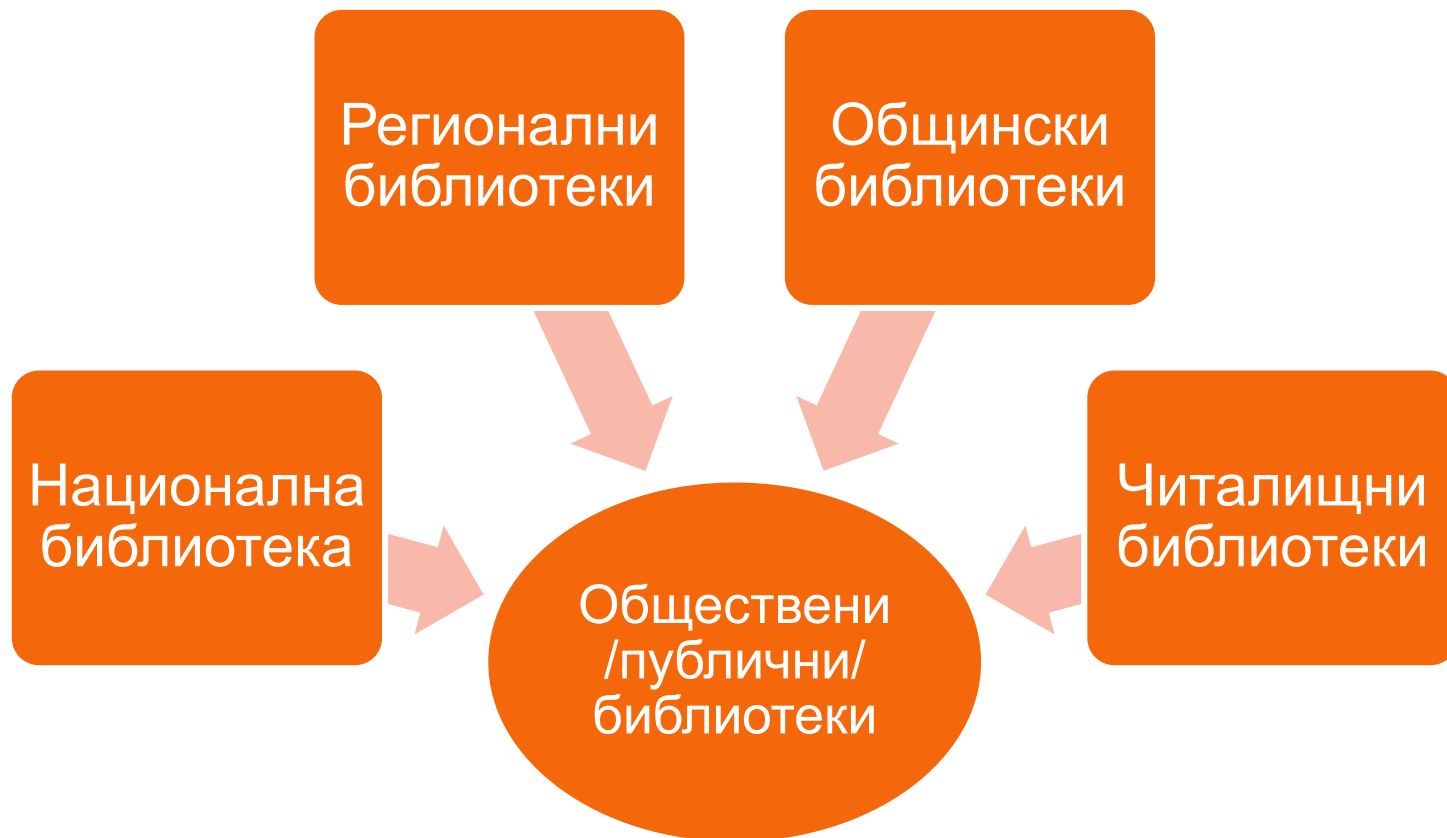
Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

∞ Основните аспекти:

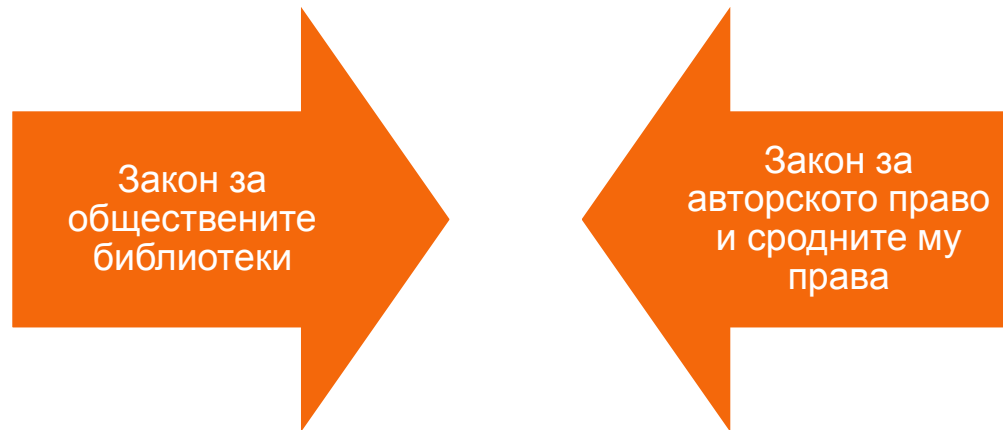
- Наличието на законодателната рамка и нейното влияние върху дейността на обществените библиотеки в България. Мястото на обществените библиотеки в Закона за авторското право. Наличие или липса на допирните точки между двата специфични закона – Закона за обществените библиотеки и Закона за авторското право и сродните му права.
- Наличието на разработвани и предоставяни на населението услуги от страна на обществените библиотеки, в класическия им вариант, както и посредством предоставяне на достъп до електронни бази данни и авторското право върху тях.
- Взаимовръзката между предоставяните от обществените библиотеки услуги и авторско-правната проблематика – моментно състояние, тенденции, нови идеи.

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

∞ Мрежа от обществени библиотеки в България

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

Основна допирна точка между двата закона се намира в обхвата и периметъра на тяхната дейност по отношение на културната и образователна институция - Библиотека.

Обществените библиотеки е едно от най-публичните места, където отделния човек може спокойно и безвъзмездно или на сравнително най-ниски цени, да се докосне до основни произведения на литературата, науката и изкуството, като ги ползва за свои лични нужди и без комерсиална цел. В същото време библиотеката предприема различен по своя обхват действие, за да увеличи този достъп, както и да разшири периметъра на предоставяните от нея за гражданите публични услуги.

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

∞ Теренно проучване целящо да разкрие
разпознаваемостта на ЗАПСР сред представители на
библиотечната гилдия

1. Провеждане на лични и телефонни разговори с работещи в различен тип обществени библиотеки.
2. Проучване на проблематиката в специализирани интернет сайтове, популярни след библиотечната гилдия.

Общо участвали в проучването – 71 човека

3 – НБКМ

17 – РБ

7- ОББ

44 - ЧБ

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

- ∞ В голямата си част пряко работещите в библиотеките служители на конкретно зададения въпрос: **„Познавате ли Закона за авторското право и сродните му права?“**, в по-голямата си част отговарят, че знаят за наличието на такъв закон, както и за обстоятелството, че неговите текстове имат задължителен характер и следва да се спазват – 75 % от отговорилите.
- ∞ При детайлизиране на въпроса в посока, **каква е точно взаимосвързката между задълженията на библиотечните работници и приложението на ЗАПСП в тяхната ежедневна дейност** отговорилите положително са 35 %.

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

Познавате ли Закона за авторското право и
сродните му права?

■ ДА - познавам го в детайли   ■ ДА - има такъв   ■ НЕ

ИЗВОД: Приложението на изискванията на авторско - правното законодателство от страна на библиотечните работници се осъществява единствено до толкова, доколкото това е общ специализиран закон и отделни негови изисквания са отразени частично във вътрешните правилници за работата на съответната библиотека.

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

- ∞ Проучване на проблематиката в специализирани интернет сайтове, популярни сред библиотечната гилдия. Обект на проучването са интернет сайтовете на следните организации и ведомства:
- Българската библиотечно-информационна асоциация /ББИА/ ;
- Програмата „Глобални библиотеки-България“;
- Фондация „Читалища“;
- Националната библиотека «Св. Св. Кирил и Методий»;
- Регионалните библиотеки във Варна и Велико Търново;
- Общинска библиотека Карлово и библиотека при читалище „Родина“ – Ст. Загора;
- Интернет страницата на Министерство на културата

Обществените библиотеки в България и Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

∞ ПЪРВИЧНИ ОСНОВНИ ИЗВОДИ:

- Като цяло специализираният Закон за авторското право и сродните му права е сравнително бегло познат от библиотечната гилдия. Познават се само някои основни негови текстове, но не и в детайли. Библиотечните работници не разбират напълно взаимовръзката между тяхната ежедневна дейност и правоприлагането на закона, до толкова, доколкото това се изисква от тях.
- Информацията за ЗАПСП в основни четени от библиотечната общност сайтове е изключително оскъдна и не дава яснота при конкретни казуси, които могат да възникнат или вече са възникнали.
- От значение се явява необходимостта от разясняване и популяризиране на авторско-правната нормативна база сред библиотечните работници. В тази насока положителен се явява разработения и стартирал проект на УниБИТ - „Авторскоправна политика на библиотечните и културни институции“.

Обществените библиотеки в България и
Закона за авторското право и сродните му права – допирни точки

Благодаря за вниманието!

доц. д-р Венцислав Велев

УниБИТ - Факултет „Библиотекознание и културно
наследство“

катедра „Културно-историческо наследство“

научен секретар на Институт за културно-историческо
наследство при УниБИТ

Докладът е част от реализацията на проект „Авторскоправна политика
на библиотечните и културни институции“ - Договор №ДФНИ –
K01/0002 от 21.11.2012 г. с ФНИ на МОМН